

15. Bezoek uit Nederland, in kerstsferen

In december 1983 krijg ik voor het eerst bezoek uit Nederland. Twee vriendinnen komen mij opzoeken.

Uit de brieven van 26 december 1983 en 17 januari 1984:

'O, wat was ik zenuwachtig toen ik ze op het vliegveld opwachtte! Maar keurig op tijd (je weet het hier maar nooit) stapten ze in Yaoundé de vliegtuigtrap af. Het is zo'n gekke gewaarwording dat ze nu hier zijn. Ze kijken hun ogen uit. Na aankomst hebben we eerst een dag inkopen gedaan in Yaoundé, in de paar supermarktjes die de stad rijk is. De dag erop vertrokken we al om 7 uur richting Batouri, waar we 's avonds om 6 uur doodmoe aankwamen, over de hobbelwegen waar we onderweg ook nog een leuke band kregen. In Nederland bel je dan de Wegenwacht, maar hier draai ik mijn hand er niet meer voor om, om het wiel zelf te vervangen. Door de nieuwkomers keek ik ook eens met een frisse blik naar mijn leven. Wat ik me het meest bewust ben geworden, is dat ik hier in korte tijd een eigen leven heb opgebouwd, dat ik veel mensen die erg aardig zijn heb leren kennen en dat ik hier zeker niet in mijn eentje zit te verpieteren en eenzaam zit te zijn, ook al is het niet allemaal even gemakkelijk.

Op kerstavond zijn we naar de nachtmis gegaan op de katholieke missie. Zingen en dansen dat ze er doen, spontaan wordt er in de gangpaden gedanst. De koorleden op hun beurt zwaaien met een soort vatenkwastjes op het ritme van de gezangen.

Er is een bont gezelschap in de kerk te vinden.

Vrouwen hebben zich in prachtige kleuren uitgedost, vaak met een kind op de rug gebonden. Zij geven hun baby er zelfs de borst. Grotere kinderen dragen schone kleren die heel zijn, dat is in de rest van het jaar wel anders, wanneer hun schamele kleren de kleur van de rode aarde hebben geabsorbeerd. De vogeltjes op hun beurt, vlogen vrolijk dwars door de kerk.

Na afloop van de dienst zijn we naar 'Batouri Soir' gegaan, de nachtclub in Batouri. Dat is hier zo de gewoonte, voor degenen die het kunnen betalen, m.n. de fonctionnaires, de ambtenaren. Je zit er buiten onder grote

boukarous, een soort parasols van palmladeren. Boomstammetjes dienen er als krukjes en tafels. De gebruikelijke drank is bier, en niet in van die kleine flesjes, nee, die van 0,7 liter. Niet zo gek als je bedenkt dat het de hele nacht boven de 25 graden blijft, daar krijg je wel dorst van. Natuurlijk wordt er gedanst, onder de sterrenhemel, en daar deden we vrolijk aan mee. De nationale, zeer dansbare muziekstijl hier is de makossa (wat in de taal van Douala 'dans' betekent), met sterke elektrische basgitareren en drums op de voorgrond. Je gaat als vanzelf op het ritme meebewegen.

Afgeladen vol was het op de dansvloer, het was heerlijk om ons daar eens lekker uit te leven. De Kameroeners gaven, zoals altijd, flink wat commentaar op onze danskunsten. Maar ja, aan die soepel bewegende Afrikanen kan geen Europeaan tippen.

Ik heb nu een paar dagen vrij. Volgende week neem ik de dames mee naar het werk, erg leuk om ze te laten zien wat ik hier nu zoal uitvoer'.

Medicijnkistjes vullen, onder de kerstslingers

Eén van die werkzaamheden is het vullen van medicijnkistjes. Onder de meegebrachte kerstslingers vullen we deze met o.a. mercurochroom, watten, rolletjes verband, gescheurd van oude lakens en basismedicijnen zoals nivaquine tegen malaria en paracetamol. Ik verkoop deze kistjes, een projectje

Dieudonné, als trotse eigenaar van een driedelig pak

ooit gestart door één van mijn voorgangsters, aan 'vermogende' dorpingen. Aan deze verkoop zal in 1984, wanneer het project *Soins de Santé Primaires* wordt ingevoerd, een eind komen.

Dieudonné, mijn Kameroense collega, nodigt ons een paar dagen later uit, om een doopplechtigheid van zijn kerk bij te wonen. Voor deze gelegenheid heb ik hem het afgedankte trouwpak van mijn broer, dat is meegegeven naar Kameroen, cadeau gedaan. Het zit hem als gegoten, al moeten de pijpen nog wel wat worden ingekort. Bij de zogenaamde zevende-dags-adventisten blijkt zo'n doopritueel een heel spektakel te zijn: de

volwassen, geheel in het wit geklede

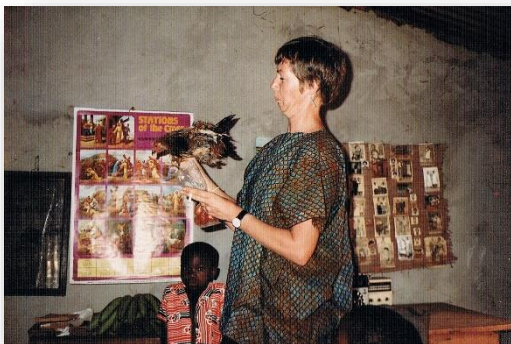
dopelingen worden in de rivier helemaal ondergedompeld door de dominee. Als dank voor onze aanwezigheid, krijgen we na afloop een levende kip, al spartelend, mee naar huis.

Op oudejaarsdag rijden we, gewapend met oliebolmix, krenten en rozijnen uit Nederland, over de stoffige wegen naar Yokadouma, een stad midden in het dichte oerwoud meer zuidwaarts, om de jaarwisseling met de daar gestationeerde SNV-ers te vieren. De oliebol, ter plekke gebakken, laten zich ook bij tropische temperaturen goed smaken. Over vuurwerk kan ik mij niets herinneren, wie heeft daar ook geld voor over? Half januari neem ik afscheid van mijn vriendinnen, na een geslaagd verblijf, en zet hen af op het station van Bélabo bij Bertoua. De trein zal hen naar Yaoundé brengen. Uit mijn brief van 17 januari 1984:

Dopeling onder water

'Misschien denken jullie dat ik de neiging heb om met hen mee naar Nederland te willen. Het zou natuurlijk leuk zijn, jullie allemaal weer eens te zien, maar heimwee daar heb ik helemaal geen last van. Ook al zijn er weleens problemen, waar ik niet ineens raad mee weet, nu bv. de pomp van de waterleiding van het ziekenhuis nog steeds kapot is en het nog maar de vraag is, of die zo een twee drie weer gemaakt zal worden. Zo niet, dan kan ik mijn tuin wel vergeten, waar ik zojuist een heleboel plantjes heb gepoot en gezaaid. De waterput achter mijn huis is bijna uitgeput aan het begin van dit droge seizoen. Ik heb deze pas nog een meter dieper laten uitgraven door een paar onverschrokken kerels, die zonder problemen wel acht

Spartelende kip cadeau

meter afdalen in zo'n put, maar het levert helaas slechts een klein laagje vies water op. Vanaf 18 december heeft het geen druppel meer geregend en tot maart zal dat ook nauwelijks gebeuren. Maar er zal wel weer een oplossing voor worden gevonden, denk ik dan maar. Zaterdag heb ik mijn verjaardag gevierd met een lopend buffet voor zo'n 18 personen, vrijwilligers en Afrikanen. Het is best moeilijk om zo'n gemengd gezelschap goed te laten 'draaien', de taal is af en toe toch nog een struikelblok voor Nederlanders. Ikzelf red me al aardig in het frans, al zeg ik het zelf. Normaal gesproken zijn er dan ook heel wat dagen, dat ik geen woord Nederlands spreek, dus dan leer je het wel en ik heb er ook plezier in om me met de inwoners van Batouri bezig te houden. Maar om in een gezelschap met hen dan onderling Nederlands te gaan praten, dat vind ik nogal onbeleefd en heb daar ook veel moeite mee. Ik voel me dan als een koloniaal, die zich niet interesseert in het wel en wee van de Afrikaan. Ik voel me nog het meest op mijn gemak als ik als enige 'witte' tussen de Afrikanen zit'.

Dat anderen daar anders naar kijken, blijkt wel als ik wat later te midden van dorpingen aan het werk ben, en er een auto stopt met een mij onbekende witte vrouw. Na even te zijn uitgestapt, vraagt zij mij op verontruste toon: 'zit je hier helemaal alleen??' In plaats van een antwoord, wijs ik haar met een wijds armgebaar op alle aardige dorpingen om mij heen.

Ik ben voor even sprakeloos.

Ria Verbeek
©Terug naar Batouri
Januari 2020

Nieuwjaar 1984: 'Bonne Année'